

ПОГЛЯД У МИНУЛЕ ПРОСПЕКТ ПЕРЕМОГИ

БАБІН ЯР

Меморіальний центр Голокосту

ПОГЛЯД У МИНУЛЕ

Інсталяція «Погляд у минуле» – це мережа інсталяцій в Києві. Через монокуляри глядач бачить фотографії, зроблені під час нацистської окупації міста в 1941-1943 роках. Фокус проєкту – трагедія Бабиного Яру і події, пов'язані з нею. На початку жовтня 1941 року, відразу після масових розстрілів, фотограф-пропагандист Йоганнес Геле зробив найвідоміші фотографії Бабиного Яру. Вони стали найважливішим свідченням злочинів, скоєних нацистами. Він також зробив серію фотографій в Києві, Лубнах і Харкові. Гамбурзький інститут соціальних досліджень вперше показав кадри його плівки на виставці в 1990-х.

У вересні 2020 року Меморіальним центром «Бабин Яр» вже було відкрито чотири об'єкти інсталяції на території Бабиного Яру з фотографіями Йоганнеса Геле. Встановлені монокуляри відтворюють вигляд цієї території на початок жовтня 1941 року, відразу після масових розстрілів 29-30 вересня. Вони знаходяться на точно визначених за допомогою 3D-моделювання точках, саме там, де німецький фотограф їх зняв.

БАБИН ЯР

Меморіальний центр Голокосту

ПРОСПЕКТ ПЕРЕМОГИ

Новий об'єкт інсталяції «Погляд у минуле» з'явиться на проспекті Перемоги.

Інсталяцію складають два кам'яних валуни природної обробки, між каменів лежить дерево. В кам'яні стели вмонтовані монокуляри з фотографіями німецького військового фотографа-пропагандиста Йоганнеса Геле, зробленими ним наприкінці вересня-на початку жовтня 1941 року в окупованому Києві. На проспекті Перемоги сфотографовані тіла двох чоловіків, повз які проходить натовп. Дослідники Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр» точно визначили місця, де були зроблені ці знімки. Саме на цих місцях, де стояв фотограф на момент зйомки, були встановлені кам'яні валуни з фотографіями.

«Заглядаючи у монокуляр, глядач ніби заглядає в об'єktiv фотокамери і бачить те, що бачив перед собою фотограф у той самий момент. Він бачить тіла двох чоловіків, які лежать на проспекті, і натовп, який йде повз. Це погляд у минуле через лінзу фотокамери. Якщо говорити про дерево, то в єврейській традиції древо зі зламаними гілками є символом смерті. Часто на єврейських цвинтарях ставлять мацеви у вигляді зрубаних дерев. В даному випадку для інсталяції ми використовували верхню частину дерева, позбавлену коренів. Це сухостійний дуб, який уособлює життя, що було обрубане смертю, - розповідає авторка проєкту, художниця і архітекторка Анна Камишан. - Мета цієї інсталяції - посеред жвавої вулиці хоча б на мить

зупинити людину, яка постійно поспішає у своїх справах, дати їй можливість заглянути у минуле і відчутти цінність сьогодення».

Дерево, яке є частиною інсталяції, пройшло термічну обробку, що робить його стійким до впливу навколишнього середовища та вогнестійким. До цього в Україні не використовували технологію термообробки в печах для дерев такого великого розміру. Валун привезли із Лезниківського кар'єру. Після видобутку вони не піддавалися ніякій додатковій обробці. Це символізує намір не інтерпретувати події минулого, але дати можливість глядачеві побачити їх такими, якими вони були.

Анна Камишан - авторка інсталяції «Погляд у минуле» на проспекті Перемоги, в Києві. Працювала у центрі сучасного мистецтва Ротор в Граці (Австрія), була кураторкою ряду художніх і архітектурних проєктів, в тому числі, виставкового проєкту Міланського Трієнале. Закінчила художній коледж ім. Івана Труша у Львові, архітектурний університет в Харкові, вивчала філософію і соціальну теорію в Манчестерському університеті. Випускниця міждисциплінарного Інституту медіа, архітектури і дизайну «Стрілка». У Меморіальному центрі Голокосту «Бабин Яр» разом з командою займається глибинним дослідженням території Бабиного Яру і проєктами з її розвитку. Анна - директорка департаменту концептуальних розробок і дослідницьких проєктів Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр».

БАБИН ЯР

Меморіальний центр Голокосту

БАБЛИН ЯР

Меморіальний центр Голокосту

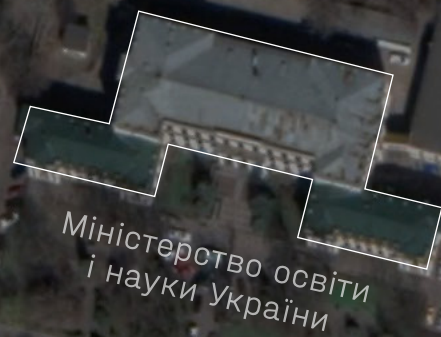
БАБИН ЯР

Меморіальний центр Голокосту

Автор фото – німецький військовий фотограф
Йоганнес Геле, Київ, 1941

вулиця В'ячеслава Чорновола

Міністерство освіти
і науки України

проспект Перемоги

БАБИЛН ЯР

Меморіальний центр Голокосту

Інсталяція «Погляд у минуле»

БАБИН ЯР

Меморіальний центр Голокосту

БАБИЛН ЯР

Меморіальний центр Голокосту

БАБИЛН ЯР

Меморіальний центр Голокосту

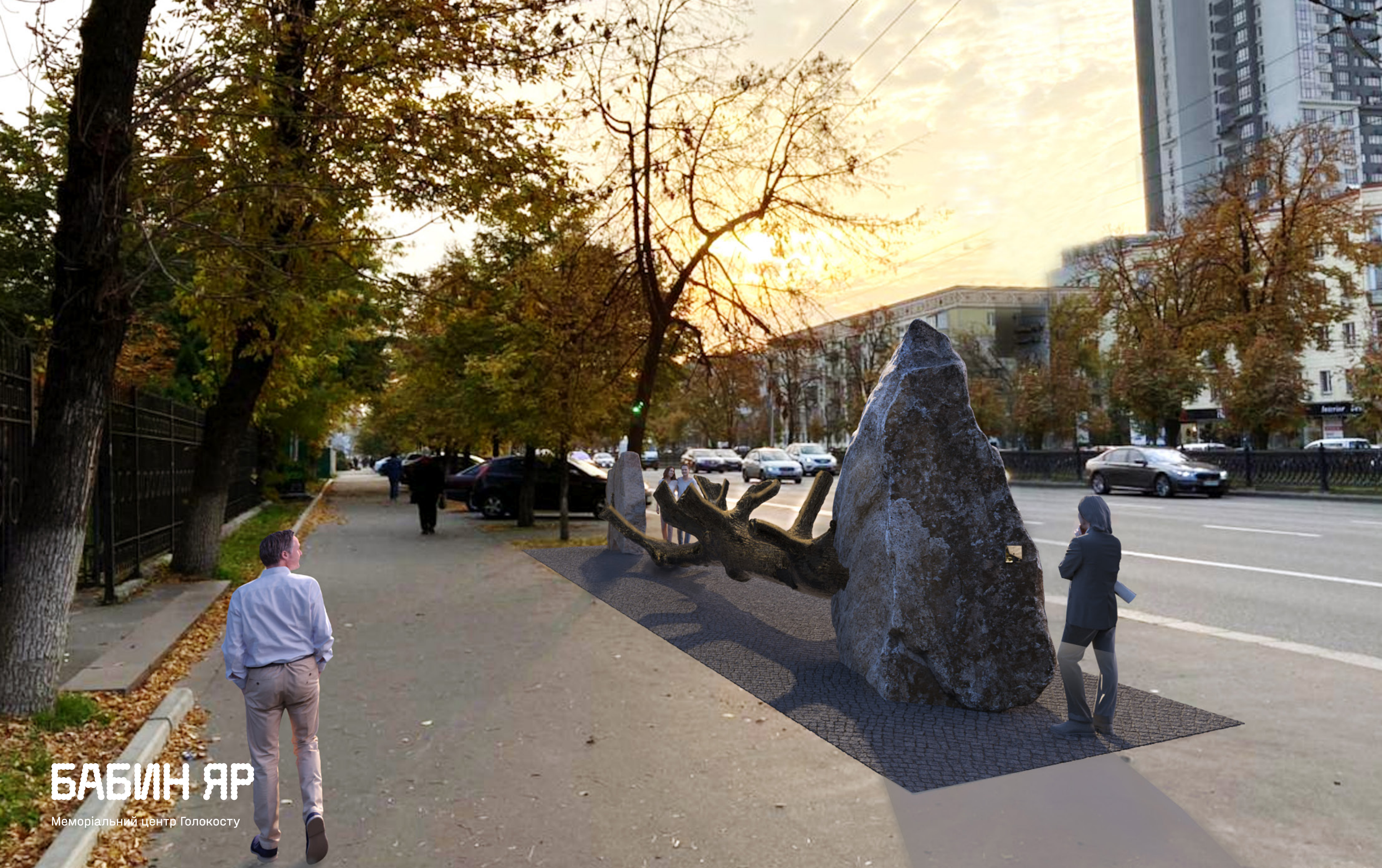
БАБИН ЯР

Меморіальний центр Голокосту

БАБИН ЯР

Меморіальний центр Голокосту

БАБІН ЯР

Меморіальний центр Голокосту